

Ponarejeni kovanci v Ptuj in okolici. V ptujskem mestu in po okolici je zopet pričel krožiti ponarejen kovani denar, in sicer 10 dinarski kovanci, ki se jih na prvi pogled opazi, da so ponarejeni, in pa 20 dinarski kovanci, kateri so prav dobro ponarejeni in se razlikujejo od pravih edino po zvoku. Prebivalstvo se opozarja, da vsako sprejeto potvorbo takoj prijavi oblastvom.

Mladoten nepriprav. 16 letni kočarski sin B. I. od Sv. Barbare v Haložah se je natepel v Novo vas pri Ptuj k posestniku Francu Plohu ob času, ko so bili odrasli domači na polju. Od štiri-letnega fantka je izvalil kluč, odprl stanovanje in je ukradel iz omare 1183 din. Mladega nepriprava so kmalu imeli in je tudi pokazal, kam je skrnil denar.

Posestnik okraden. Iz sobe posestnika Jurija Kodriča v Pečkah pri Makolah je izginilo 2270 dinarjev. Tatvine je bil osumljen pekovski pomočnik Franc Brodnjak, ki je donasal Kodriču dnevno kruh in je vedel, kje hrani denar. Orožniki so prijeli Brodnjaka, ki je po daljšem oklevanju dejanje priznal.

Vlomil in tatvine. V Cigoncah pri Slov. Bistrici je bilo vlomljeno pri posestniku Ivanu Puklu, kateremu je odnesel storilec iz omare 4700 din. Jakobu Paskolu, ki je stanoval pri Puklu ter se mudil na orožnih vajah, je bilo ukradenih 2700 din. V Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici je odnesel tat posestniku Valentinu Damišu 650 din.

Vlomna tatvina v Koprivnici. Pri posestniku Klakočar v Koprivnici 44 pri Rajhenburgu je bil izvršen vlom 7. oktobra v opoldanski uri, ko so bili ravno vsi odsotni ter so opravljali nič slabega sluteč svoja poljska dela. V tem času je nekdo vlomil hišna vrata in ukradel moško obleko, kitaro in zapestno uro v skupni vrednosti okrog 1500

din ter neznan kam pobegnil. Ker so sosedje videli navedenega dne, da se je potikal tam okoli znani zloglasni vlomilec in nevaren tujemu imetju 19 letni Pečnik iz Podsrede, ki je že v sodni preskavi za slična dejanja, a po vlovu ni bilo za njim ne duha ne sluha, je brez dvojbe ulomil Pečnik. Nekje v bližini so našli ene stare hlače, katere so spoznali, da jih je nosil navedeni vlomilec.

Vlomilec okradel dve ženski. V Podsredi je bilo vlomljeno v stanovanje Marije Moškon v Vojskem. Vlomilec ji je odnesel 3240 din ter dve srebrni uri. Lopov je nato okradel še sosedo, kateri je sunil 3378 din, en funt šterling, srebrno uro z zlatim okvirom in še druge predmete. Vlomilcu je oblast že na sledu.

Vlom v blagajno z obilnim plenom. V noči na 26. oktober je bilo v Ljubljani na Vrtači vlomljeno v kletne pisarniške prostore stavbene družbe »Slograd«. Vlomilci so odnesli iz težke železne blagajne nad 60.000 din. Vlom so opazili v soboto zjutraj in obvestili ljubljansko policijo.

Nehvalečnost prejela zasluženo plačilo od sodišča. Mariborski mač senat je sodil zadnjo soboto

26 letno Bogomilo Simonič iz Maribora. Konec avgusta je prišla imenovana k posestnici Mariji Kuder v Sp. Sv. Kungoti ter jo prosila za prenočišče. Ko so ponoči vsi domači spali, pa jim je pobrala obleko v vrednosti 4000 din ter pobegnila. Da bi pa preprečila, da je ne bi zasledovali, je na kolesu domače hčerke prerezala gumaste zračnice. Obsojena je bila na 18 mesecev robije in na tri leta izgube častnih pravic.

Obsojen ubijalec. Pri okrožnem sodišču v Celju se je vršila v minulem tednu obravnava radi uboja, ki je bil zagrešen 15. septembra zvečer v Sp. Sušici na Bizeljskem. Omenjenega večera sta se sprla v Kovačičevi krčmi 35 letni posestnik Miha Rajterič iz Brezovice pri Bizeljskem in Miha Sokler. Sokler je udaril Rajteriča z roko tako po obrazu, da se mu je ulila kri iz nosa. Udarjeni je hotel vrniti Soklerju udarec, a so drugi to preprečili. Ko je pa kmalu nato zapustil Sokler gostilno s svojo ženo, se mu je približal Rajterič in ga zabol z nožem dvakrat tako v prsa, da se je napadeni zgrudil in obležal mrtev. Rajterič se je zagovarjal s silobranom, a mu je sodišče prisodilo kljub temu radi uboja dve leti ječe.

Elektrifikacija Ptujkega polja in Slovenskih goric na vidiku

Vprašanje razsvetljave prihaja sedaj, ko se radi vojne petrolej težko dobi, z vso nujnostjo v ospredje. Posebno v zimskem času, ko je zjutraj treba svetiti skoraj do osmih, zvečer se pa od petih zopet brez luči ne da nič narediti, je hudo, če ni na razpolago potrebne razsvetljave.

Ta potreba po luči je končno spremenila mišljenje še tistih, ki so doslej z brezbriznostjo zrlji na električno razsvetljavo, katero vojna ne more ovirati, kot n. pr. petrolejsko razsvetljavo. Ni se torej čuditi, da je prebivalstvo ptujkega okraja sklenilo, da se preskrbi z električno razsvetljavo, ko je petrolejska razsvetljava sedaj tako negotova. Banski svetnik za ptujski okraj g. Franc Prelog je to željo ljudstva tolmačil na merodajnih mestih in tako je banska uprava odločila, poveriti elektrifikacijo Ptujkega in Dravskega polja Zadrugi elektrarni v Ptuj, ki naj izvede vsa tozadevno potrebna dela v sporazumu z elektrarno Fala.

Pretekli teden se je vršil tozadevni komisij-ski ogled, da se na licu mesta prouče načrti elektrifikacije, ki jih je izdelala elektrarna Fala. Načrti bodo izvedeni postopoma v teku prihodnjega leta. Električna napeljava bo šla iz Rač proti Podovi, Školam, v Cirkovce, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, na Ptujsko goro do Majšperka; dalje iz Hajdine v Slovenjo vas, do Št. Janža na Dravskem polju. Druga

zveza električnega voda bo vezala Ptuj z vasi občine Sv. Marko nižje Ptuj, Sv. Marjeta, do Velike Nedelje, dočim bi naj električni vod iz Ptuja do Sv. Lenarta v Slov. gorica dal tudi krajem tega predela električno luč.



Angleški ministrski predsednik Churchill v zaklonišču s čelado na glavi



Wendell Willkie, Rooseveltov protikandidat pri ameriških predsedniških volitvah, kateremu poklanja indijanski poglavar pipo miru

hrana zavoljo majhnega poljedelstva prej težavna, v poznejših letih pa se je z olajšanim uvozom zelo izboljšala.

Četniki zraka. Z odlokom angleškega letalskega ministrstva imajo angleški letalci, ki so sestrelili najmanj 20 sovražnih letal, pravico voditi zračno borbo na svojo roko. Ti »asi« se lahko kretajo na poljubnih odsekih po svoji uvidnosti in na lastno pest ter ne sodelujejo več v običajnih letalskih skupinah. Angleški letalci, ki so sestrelili najmanj 20 sovražnih letal, so ustanovili klub »Zračnih hudičev«. Predsednik kluba je novozelandski letalec Cobber Kain, ki je baje sestrelil že nad 40 sovražnih letal.

Največja družina na Japonskem. Kakor poročajo iz Tokija, so ne-

Indijanec je preplašeno pogledal.

»Ne smem povedati! Gorski samotar mi je prepo-vedal.«

»Gorski samotar?« je s tresočim glasom vzkliknila Marija. »Moj Bog, kdo je to?«

Vsa se je tresla ob misli, da že takoj v začetku stoji pred nepremagljivimi ovirami.

Robin je dozdej le tuintam pripomnil kako posamezno besedo. Ko pa je slišal o »gorskem samotarju« in videl Marijin obupani obraz, se je oglašil:

»Gospodična, ne obupajte! Upam, da vam bom mogel pomagati.«

»Res?« je oživila Marija. »Kako? Ali poznate gorskega samotarja?«

»Ne poznam ga,« je odkimal Robin. »Nihče ga ne pozna. V vsej okolici ni nikogar, ki bi ga bil videl. V Kaliforniji, Nevadi, Oregonu govorijo o njem, toda samo toliko vedo o njem, da živi. Ljudi se izogiba. Pravijo, da jih sovraži. Če bi se kdo približal njegovemu skrivališču, bi ga baje ustrelil.«

»Grozno!« je zašepetala Marija. »Kako naj pridem k njemu? Jaz ga moram najti! Za Indijancem bom jezdila.«

V tem hipu je zaslišala peket konjskih kopit. Začuden pogledala. Prostor, na katerem je prej stal Indijanec, je bil prazen. Medtem ko se je ona razgovarjala z Robinom in kazala Indijancu hrbet, je mož tiho

smuknil iz sobe in odjezdil. Marija je tekla na ulico in vpila za jezdecem. Ta se niti ni ozrl in je kmalu izginil za ovinkom.

Marija se je vsa obupana vrnila v sobo. Robin jo je gledal sočutno. Čez čas jo je prijel za roko in peljal k oknu. Z roko je pokazal proti visoki gori, ki je bila zavita v meglo in se je izgubljala v daljavi, ter vprašal:

»Vidite tisto goro?«

Marija je prikimala.

»To je Oblačna gora. Tam prebiva gorski samotar. Gora je pusta, divja. Tam ni drugega ko kamenje, skale, gozdovi. Kako boste tam našli starega samotarja?«

»Moram ga najti!« je pogumno odgovorila Marija. Njen pogum je bil prisiljen, kajti v resnici ji je srce napolnil strah.

»Ali bi mi mogli povedati, kje dobim dobrega konja?«

»Raje kupite dobrega mežga!« je svetoval Robin, ki je občudoval, obenem pa pomiloval Marijo.

»Če mislite, da je mežga boljši, bom kupila mežga,« je odvrnila deklica.

Nato se je zahvalila in je hotela oditi. Robin jo je zadržal.

»Oprostite,« je začel negotovo, »nočem biti vsiljiv, a vendar bi rad vedel, ali res hočete iti na Oblačno goro?«

»Res!« je smehljal prikimala Marija.

»Sami?«

»Sama.«

Dela so že v teku in se gradi krajevno omrežje za Spuhljo, Zabovce, Markovce in Novo vas, kjer bo — če ne bo kakšnih posebnih ovir — o Božiču že zasvetila električna luč. Vzporedno s tem se vršijo že predpriprave za elektrifikacijo vasi Bukovci, Stojinci in Muretinci na eni strani, dočim je odbor za elektrifikacijo okoliša Ptujška gora, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Majšperk in Cirkovce na svoji zadnji seji sklenil, da skupno z Zadružno elektrarno v Ptuj prične z uspešnim delom, tako da bodo tudi ti kraji prišli do prepotrebne električne luči.

Zeleti je, da se vzdramijo še ostali kraji, ki so v bližini navedenih, kar jim bo samo v korist. S pomočjo odločujočih činiteljev se bo ljudstvo, ki bo imelo za to voljo, vsekakor lahko okoristilo s to veliko gospodarsko dobrino, ki bo poleg luči lahko nudila kmečkim gospodarjem še potrebno pogonsko silo za razne kmetijske stroje, kot mlatilnice, slamoreznice itd. Električna napeljava je torej v veliko korist vsemu prebivalstvu ne samo kot razsvetljava, ampak tudi v korist kmečkemu gospodarstvu kot takemu. Onim, ki so to vprašanje spravili z mrtve točke, pa lahko izrečemo priznanje za njihovo uspešno delo, ki, kakor izgleda, rodi dobre sadove.

Po svetu

Naseljevanje in izseljevanje na Poljskem. Na bivšem poljskem Poznanjskem je bilo v zadnjih desetih mesecih na novo naseljenih 22.000 nemških rodbin s kakimi 250.000 družinskimi člani. Kot prvi so prišli v poštev za naselitev izseljenci iz baltičkih držav in iz Volinije. Tudi preseljenci iz Besarabije bodo deloma naseljeni v teh predelih. Glavno množico naseljenecv pa bodo tvorili po končani vojni bojovníki s fronte in je zanje prihranjeno veliko število kmetij, obrtnih obratov in hiš. Tretja skupina, ki bo tudi po vojni zasedla izpraznjena mesta, bodo kmetovalci iz stare Nemčije in njihovi sinovi, ki so služili na fronti. Župa Warthegau (doseđanja Poznanjska) je letos odvedla v zaloge rajha 700.000 ton žita in 100.000 ton jedilnega in industrijskega krompirja. Isto področje še letos proizvaja osminko vse potrebe sladkorja za vso Nemčijo. Prihodnje leto bodo ti kraji zalagali s čebulo vso Nemčijo. Zlasti okolica Kutna se je izkazala kot izvrstno zemljišče za gojitev čebule. Doslej je zaseden samo manjši del onih 275.000 posestev, s katerih so se umaknili Poljaki in napravili prostor nemškim naseljenecem. V ostalem še niso vsa posestva primerno preurejena, da bi sprejela nemške koloniste.

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš sosed slab ali protiverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?

Nekatere hiše so še razrušene, druga posestva nimajo dovolj orodja ali živine, za kar pa skrb posebni preselitelni uradi, ki popravljajo hiše ter dele med nove naseljence orodje in živino. Prejšnji lastniki teh posestev so bili poslani dalje na vzhod, kjer jim je generalni guverner odkazal prebivališča.

Katoliška delavska organizacija v Ameriki. Katoliški Amerikanci razumejo duh in potrebe časa. Proti totalitarizmu (celotnostnemu) nekrščanstvu, ki ga zastopa marksizem in komunizem, hočejo postaviti totalitarizem (celotnost) katoliških načel. V to svrhu so ustanovili Ameriško delavsko zvezo, ki ji je namen, da bi gojila in ohranila pri delavstvu katoliška življenjska načela. Prvi občni zbor, ki je bil v Clevelandu (v Zedinjenih državah), je bil prav dobro obiskan. Izjavil je, da stoji katoliško delavstvo Amerike na stališču, ki sta ga začetala papeža Leon XIII. in Pij XI. v svojih znanih socialnih okrožnicah (»Rerum novarum« in »Quadragesimo anno«). Ustanovitev Katoliške delavske zveze je vzbudila v Ameriki veliko pozornost, kakor je pred nekaj leti bila deležna splošne pozornosti ustanovitve Legije dostojnosti, ki se bori zoper nedostojno književnost in zoper slab film, ki

kvari ljudstvo in predvsem mladino. Legija dostojnosti je dosegla že mnogo velikih uspehov. Tudi od Katoliške ameriške delavske zveze pričakuje dobro misleča Amerika, da bo zaježila val protikrščanskega in protidomovinskega marksizma in komunizma ter da bo z razširjevanjem krščanskih moralnih in socialnih načel in s propagando domovinskih kreposti mnogo prispevala k utrditvi osnov družabne in državne skupnosti.

Svetišče avtomobilistov. Avtomobilisti imajo svojega patrona, in ta je sv. Kristofor. Temu svojemu patronu v čast so italijanski avtomobilisti s prispevki iz vse države sezidali prelepo cerkev na Montemaggiore (Veliki gori) med mestoma Bolonja in Modena. Na praznik sv. Kristofora, 28. julija, je bila v tej cerkvi svečana služba božja, ki so se je udeležili zastopniki vojaške oblasti. Avtomobilska društva severne Italije so ob tej priliki poklonila kot zaobljubljeni dar za svoje padle tovariše 13 velikih kovanih železnih lestencev.

Merilo za razdaljo — rožni venec. Neki misijonar, ki je deloval v Afriki, je po svojem povratku v domovino pripovedoval razne zanimivosti iz katoliških misijonov v Afriki. Ko je bival v neki vasi, kjer je stanovalo mnogo črncev katoliške vere, je nekega dne stavil ljudem vprašanje: »Koliko hoda je do sosednje vasi?« Katoliški črnci so mu odgovorili: »Dva rožna venca in pol.« Ti katoliški črnci imajo namreč lepo navado, da med hojo molijo rožni venec.

Ne gre samo za zmago orožja, ampak — miselnosti!

Vpliv Anglije po propasti Španije

Odkar je Španija izgubila svojo moč na morjih, posebno pa še po Napoleonovemu padcu, je vpliv Velike Britanije rasel in bila je dolgo vrsto desetletij vodilna in odločujoča sila v vsej svetovni politiki. Kadar koli je šlo, na katerem koli delu sveta že za kake večje zadeve, ki so se tikale svetovne splošnosti, vsikdar je imela Velika Britanija svoje prste zraven in njena beseda je odločevala, včasih neposredno, včasih posredno iz ozadja, izza kulis. Njen vpliv je odločeval v Aziji, v Afriki, v Evropi in tudi v obeh Amerikah se je poznal njen mogočni vpliv.

Liberalizem na smrtni postelji

Po zadnji svetovni vojni sta imeli Anglija in Francija zopet kot glavni zmagovalki odločujočo besedo. Svetovno gospodarstvo in vsa svetovna politika se je gibala v znamenju

anglo-francoske politike in po volji gospodov v Londonu in Parizu, ki so menda mislili, da sta njihova moč in vpliv tako močna in tako utrjena, da se ni bati najmanj za celo stoletje kake večje spremembe v tem oziru. Da so se v teh računih silno motili, kažejo dogodki zadnjih dveh let. Ti dogodki kažejo, da razni državniki lahko nadzirajo javno mnenje nekaj časa, lahko narekujejo gospodarstvu nekaj časa, lahko velevaljo to in ono, toda ne morejo pa zaježiti pot raznim miselnostim, četudi to poskušajo. V svetovnem gospodarstvu je bilo in je še nekaj narobe. Gospodarski liberalizem, ki je skupinam in posameznikom dajal tisto liberalno miselnost, da je vsak človek svoboden in da počenja, kar hoče, ne ozira se na to, kako se godi njegovemu bližnjemu, je posameznika in skupine vodil na pota ogabne sebičnosti, na katerih je vsak mislil, da lahko brezbrizno hodi, skrbi le za

»Na mezgu?«

»Da. Saj ste mi vi svetovali.«

»Na enem mezgu?«

Marija je začudeno gledala Robina. Zadnjega vprašanja ni razumela. Ali naj na dveh mezgih jezdi?

Robin je takoj dal pojasnilo, ko je vprašal:

»Ničesar ne boste vzeli s seboj?«

»Hvala, nočem moškega spremstva!«

Robin je zardel.

»Oprostite, nisem mislil na to,« je zajecjal. »Jaz samo pozimi dobim dopust. Toda vodo, hrano, šotor, odeje morate vzeti s seboj. V ta namen potrebujete močnega tovrnega konja ali več mezgov.«

Marija je hvaležno pogledala poštarja.

»Hvala lepa za pozornost! Ravnala se bom po vaših nasvetih. Z Bogom!«

Ko je že odprla vrata, jo je Robin spet zadržal:

»Gospodična, ne smete izvesti svojega načrta! V gotovo smrt drvite! In jaz bedak sem vam še nasveto dajal! Na Oblačno goro smete iti samo v spremstvu izbranih, izkušenih mož!«

»To je izključeno!« je odločno odgovorila Marija. »Sicer pa za spremstvo niti nimam denarja. Ne delajte si skrbi, jaz se ne bojim.«

Robin je nekaj časa strmel za odhajajočo Marijo, potem pa se je vrnil v urad.

Kmalu je vstopil skrbno oblečen gospod. Prosil je poštarja, naj mu zamenja angleške funte za dolarje.

»Ali ste videli damo, ki je malo prej odšla?« je vprašal Robin.

»Damo?« je raztreseno vprašal gospod. »Katero damo? ... A, tisto mlado dekle! ... Zakaj vprašate?«

»Na Oblačno goro hoče iti.«

Tujčeve oči so se zasvetile.

»Po kaj?«

»Gorskega samotarja gre iskat. Ga poznate?«

»Ne. Zdaj sem prvič v teh krajih. Kaj je posebnega na tem samotarju?«

»Ne vem. Tudi drugi ne vedo.«

»Kdo bo spremljal damo na goro?«

»Nič! Sama bo šla. Prvotno je hotela iti celo brez tovrnega konja ... Škoda zanjo! Gotovi smrti drvi na proti ...«

»Se bo že vrnila,« je smehljaje odvrnil tujec in se poslovil.

Zunaj je zajahal in naglo odjezdil. Za njim se je dvignil gost oblak prahu.

Tujec je bil Roger Asplet. Zadovoljno se je smejal, ker je tako lahko dosegel svoj namen. Ni izpraševal, pa je vendar za vse doznal.

davno iztaknili v vasi Furuiki, v prefekturi Hyogo, neko družino, ki je brez dvoma največja na Japonskem. Poglavar družine Hairoemon Hattori je star 100 let. Njegova žena Tome Hattori pa ima 90 let. V hiši teh dveh prebiva — po stari japonski šegi — še 61 letni najstarejši sin Tarokih Hattori s svojo ženo Kane. Ta zakonska dvojica ima 5 otrok, sina in 4 hčere. Sin Jaji Hattori, ki ima 31 let, je oče 3 otrok, ki pripadajo torej že četrtemu rodu. Stari Hattori ima tedaj 48 pravnukov. Koliko je pa vseh članov družine, vseh otrok, vnukov in žena, pa sploh še niso dosegli. Še bolj važno kot je število članov te družine, je pa to, da v poslednjih 50 letih — torej v pol stoletju! — ni še nihče